

organic news

Serbia
organica

BROJ 34. SEPTEMBAR 2014.

NACIONALNA ASOCIACIJA
ZA ORGANSKU PROIZVODNJU

34

NACIONALNA
ASOCIACIJA
ZA ORGANSKU
PROIZVODNJU

IMPRESSUM

Za izdavača
Nada Mišković,
Nacionalna asocijacija za
razvoj organske proizvodnje
"Serbia organica"
<http://www.serbiaorganica.org>
Molerova 29/a, Beograd
tel: 065 855 68 68
office@serbiaorganica.org
ISSN 2217-9844 (Online)

Menadžer projekta:
Ivana Simić

Glavni i odgovorni urednik:
Jelena Sajić

Saradnici:
Olga Kešelj
Dr Vladan Ugrenović
Dr Vladimir Filipović

Dizajn & prepress:
Ivan Tarle
www.IvanTarle.com

Izvršna produkcija:
agroCommunications doo

Sadržaj

Vesti i događaji

- Rasprava o Nacionalnom akcionom planu za organsku proizvodnju
- Obuke u cilju unapređenja kontrolnog sistema organske proizvodnje
- Održana prva promocija organskih proizvoda u Univerzitetu
- Osnovan vojvođanski klaster organske proizvodnje

Sadržaj

Nacionalno udruženje za razvoj organske proizvodnje "Serbia organica", u saradnji sa Centrom za organsku proizvodnju Selenča, organizovalo je 26. septembra u Selenči javnu raspravu na temu nacрта dokumenta Nacionalnog akcionog plana za organsku proizvodnju Republike Srbije u okviru 8. Forumu o organskoj proizvodnji. Ovaj skup je podržan od strane programa SENSE, a u okviru projekta "Organska proizvodnja u funkciji održivog razvoja Srbije" koji sprovodi Regionalni centar za životnu sredinu (REC), a finansira ga Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA). Teme javne rasprave bili su ciljevi, mere, očekivani rezultati, indikatori i nosioci aktivnosti kao glavne smernice ovog strateškog dokumenta za sektor organske proizvodnje u funkciji stvaranja što povoljnijeg ambijenta u Republici Srbiji za razvoj ove proizvodnje i zaštite životne sredine kojoj organska proizvodnja nepobitno doprinosi. Predlozi i zaključci doneseni na ovom skupu će biti upućeni nadležnom Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine kako bi se uvrstili pri izradi finalne verzije ovog dokumenta za čije usvajanje će partnerske organizacije lobirati tokom daljih aktivnosti na ovom projektu.

U cilju podrške kontrolnom sistemu organske proizvodnje u Srbiji Nemačka organizacija GIZ u okviru programa ACCESS i Nacionalno udruženje "Serbia organica" su od 29. septembra do 3. oktobra organizovali obuku nadzornih organa Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine kao podrška njihovom nadzoru kontrolnih (sertifikacionih) organizacija u Srbiji. Treningu su prisustvovali predstavnici nadležnog ministarstva, Odseka za organsku proizvodnju pri Referentnim Nacionalnim laboratorijama, Odseka poljoprivredne inspekcije i Grupe za kvalitet i označavanje hrane. Ovom prilikom GIZ ACCESS je obezbedio konsultanta, predstavnika Nemačkog centralnog kompetentnog tela za organsku proizvodnju (BLE) i Nemačke kontrolne organizacije GfRS. Tokom petodnevog treninga posećeni su operateri uključeni u organsku proizvodnju (proizvođači, prerađivači i uvoznici), gde su na licu mesta sa predstavnicima nekih od kontrolnih organizacija izvršene simulirane kontrole. Ovaj trening je rezultirao konstruktivnim diskusijama između učesnika treninga i konsultanta pokazavši veliku zainteresovanost nadzornih organa za dalje unapređenje nivoa svojih kompetentnosti.

U saradnji sa Otvorenim univerzitetom, Udruženje TERRA'S organizuje 29. i 30. oktobra ovogodišnji jubilarni 10. Međunarodni festival organskih proizvoda BIOFEST 2014. uz pokroviteljstvo Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo i Grada Subotice, a podršku pružaju Kolping društvo Srbije i Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju – GIZ. Država partner je Makedonija. Nakon dodele priznanja za najboljeg bio-proizvođača i bio-proizvod godine, na jubilarnom 10. Međunarodnom festivalu organskih proizvoda BIOFEST 2014 biće održana međunarodna konferencija na temu "Izazovi poglavlja 11. u razvoju organske poljoprivrede Srbije u procesu pridruživanja Evropskoj uniji". Ovo poglavlje posvećeno je usvajanju pravnih tekovina koje regulišu zajedničku poljoprivrednu politiku EU, reformisanu prošle godine u smeru da postane "zelenija i pravednija".

- Biofest 2014 "Organska poljoprivreda u procesu pridruživanja EU"

Aktuelno

- Evropljani spremni da plate više za ekološki proizvod
- Svetski kongres IFOAM-a: Gradimo organske moštove
- Ujedinjeni Arapski Emirati: Ishrana u školama

Rasprava o Nacionalnom akcionom planu za organsku proizvodnju

Nacionalno udruženje za razvoj organske proizvodnje "Serbia organica", u saradnji sa Centrom za organsku proizvodnju Selenča, organizovalo je 26. septembra u Selenči javnu raspravu na temu nacрта dokumenta Nacionalnog akcionog plana za organsku proizvodnju Republike Srbije u okviru 8. Foruma o organskoj proizvodnji. Ovaj skup je podržan od strane programa SENSE, a u okviru projekta "Organska proizvodnja u funkciji održivog razvoja Srbije" koji sprovodi Regionalni centar za životnu sredinu (REC), a finansira ga Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA).

Pored predstavnika partnerskih udruženja, TERRA'S-a iz Subotice i udruženja BioBalkan iz Dimitrovgrada, skupu su

prisustvovali i učestvovali na javnoj raspravi organski proizvođači, predstavnici udruženja organskih proizvođača, savetnik za unapređenje organske proizvodnje Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, predstavnik Privredne komore Srbije – Grupacije za organsku proizvodnju, kao i predstavnici privrede, privatnog sektora, naučnih institucija, studenti..

Teme javne rasprave bili su ciljevi, mere, očekivani rezultati, indikatori i nosioci aktivnosti kao glavne smernice ovog strateškog dokumenta za sektor organske proizvodnje u funkciji stvaranja što povoljnijeg ambijenta u Republici Srbiji za razvoj ove proizvodnje i zaštite životne sredine kojoj organska proizvodnja nepobitno doprinosi. Predlozi i zaključci

doneseni na ovom skupu će biti upućeni nadležnom Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine kako bi se uvrstili pri izradi finalne verzije ovog dokumenta za čije usvajanje će partnerske organizacije lobirati tokom daljih aktivnosti na ovom projektu.

U cilju podrške kontrolnom sistemu organske proizvodnje u Srbiji Nemačka organizacija GIZ u okviru programa ACCESS i Nacionalno udruženje "Serbia organica" su od 29. septembra do 3. oktobra organizovali obuku nadzornih organa Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine kao podrška njihovom nadzoru kontrolnih (sertifikacionih) organizacija u Srbiji. Treningu su prisustvovali predstavnici nadležnog ministarstva, Odseka za organsku proizvodnju pri Referentnim Nacionalnim laboratorijama, Odseka poljoprivredne inspekcije i Grupe za kvalitet i označavanje hrane.

Ovom prilikom GIZ ACCESS je obezbedio konsultanta, predstavnika Nemačkog centralnog kompetentnog tela za organsku proizvodnju (BLE) i Nemačke kontrolne organizacije GfRS. Tokom petodnevno treninga posećeni su operateri

uključeni u organsku proizvodnju (proizvođači, prerađivači i uvoznici), gde su na licu mesta sa predstavnicima nekih od kontrolnih organizacija izvršene simulirane kontrole.

Ovaj trening je rezultirao konstruktivnim

Obuke u cilju unapređenja kontrolnog sistema organske proizvodnje

diskusijama između učesnika treninga i konsultanta pokazavši veliku zainteresovanost za razmenu iskustava vezanu za oblast kontrole u organskoj proizvodnji.

Obuke namenjene istim organima i kontrolnim organizacijama nastaviće se i tokom oktobra u toku kojeg će se sprovesti još dve obuke. Prva je nastavak obuke o kontroli i sertifikaciji trgovaca čiji je prvi deo sproveden krajem 2013. godine. Na njoj će prisustvovati predstavnici Ministarstva poljoprivrede i kontrolnih organizacija. Druga obuka pod nazivom "Inspekcija na osnovu rizika", koja uključuje uzorkovanje, analize i prpratne mere, namenjena je kontrolorima kontrolnih organizacija.

Promocija organskih proizvoda u Univerexportu

Pod sloganom "Kupi organsko-budi prijatelj sebi i svojoj okolini" biće održane planirane četiri dvodnevne promocije organskih proizvoda u objektima Univerexporta u Beogradu. Promocije će organizovati Nacionalno udruženje "Serbia organica" uz podršku Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO). Prethodne slične promocije pokazale su sve veću zainteresovanost potrošača za organskim proizvodima, koji su se na info pultovima raspitivali o načinu uzgoja, kontroli, sertifikaciji organskei proizvoda. Njima su na raspolaganju bili edukativni flajeri i brošure. Tokom promocija potrošači su mogli da kupe sveže i gotove proizvode iz bogatog asortimana Univerexporta - veliki broj vrsta povrća, voća, zimnice, sokova, džemova, brašna, žitarica, ulja, lekovitog i začinskog bilja, makrobiotičkih proizvoda, od kojih su neki tokom ova dva promotivna dana bili dostupni po sniženim cenama.

Osnovan vojvođanski klaster organske proizvodnje

Osnivačka skupština Vojvođanskog klastera organske proizvodnje, prvog u Srbiji, održana je početkom septembra u Pokrajinskoj vladi.

Klaster čiji je cilj povećanje proizvodnje organske hrane, uz ekonomski i održiv razvoj te delatnosti, trebalo bi da postane "nov vojvođanski brend" i bude nova perspektiva agrara u Vojvodini, rečeno je na osnivačkoj skupštini.

Novoosnovani Vojvođanski klaster organske proizvodnje je dobrovoljno, nevladino, neprofitno udruženje, koje za sada ima 31 člana.

Rad tog klastera objedinjuje preduzeća i male proizvođače organskih proizvoda, naučne ustanove i nevladine organizacije iz tog sektora.

"Kultura gajenja organske hrane danas je apsolutni trend u EU. Zaštita životne sredine spada u prioritete EU, a na kojem smo mi nivou, najbolje govori izveštaj Evropske komisije koji upravo ovu oblast ističe kao

problematičnu u Srbiji", rekao je pokrajinski sekretar za privredu, zapošljavanje i ravnopravnost polova Miroslav Vasin. On je dodao da je proizvodnja organske hrane šansa velikom broju poljoprivrednika u Vojvodini sa manjim parcelama da ostvare znatan prihod.

Pokrajinska vlada je do sada podstakla osnivanje 26 klastera u Vojvodini i podržava njihov rad kao jedan od najmodernijih vidova delovanja privrednih subjekata u razvijenim ekonomijama.

Država bez sluha za organsku poljoprivredu

U organskoj poljoprivredi, proizvođače koji su taj posao i započeli polako zamenjuju mlađe generacije. To je dobar signal, ocenjuju stručnjaci. Međutim, upozoravaju i da, uprkos nesumnjivim ekonomskim i prirodnim potencijalima za tu proizvodnju, država nedovoljno značajja pridaje organskoj proizvodnji hrane.

Organska proizvodnja ima budućnost. Dokazuje to i svojevrсна smena generacija proizvođača. Posao sve više preuzimaju mladi, neretko sa završenim fakultetima u toj oblasti, kaže začetnica te proizvodnje kod nas profesorka emeritus Branka Lazić. "Mogu kazati da je organska proizvodnja sada u periodu kada stare proizvođače zamenjuju mladi. Divno je videti mlade ljude koji završavaju fakultet, bez obzira na to da li je reč o smeru organske poljoprivredne proizvodnje ili nekom drugom smeru, posvećuju se, ostaju na organskim poljima. To je budućnost organske proizvodnje", ističe profesorka Lazić. Komentarišući rezultate 8. "Foruma o organskoj proizvodnji", nedavno održanog u Selenči, profesorka Lazić ocenjuje da država nedovoljno potencira taj segment agrara.

"Nadam se merama države. Dosta se obećava, ali daj bože da bude nešto od toga. Država mora najpre da jasno i glasno kaže da je za organsku poljoprivredu. Ja nisam čula to. Koliko god da se stanje promenilo, mi smo najviše uradili 2010. godine,

ali ja nisam čula da je neko decidno rekao da je za organsku poljoprivredu. Ispred nas mora biti država, koja će kazati: moj program razvoja jeste organska poljoprivredu", naglasila je Lazićeva. Mnogi proizvođači organske hrane tvrde da kod njih "motika nije izašla iz mode".

Dakle, traži se mnogo živog rada, što je šansa za zapošljavanje na selu. Uz to, 45 odsto proizvođača u toj oblasti su žene, pa je time ta oblast još značajnija za smanjenje broja nezaposlenih.

”Organska poljoprivreda u procesu pridruživanja EU “

U saradnji sa Otvorenim univerzitetom, Udruženje TERRA’S organizuje 29. i 30. oktobra ovogodišnji jubilarni 10. Međunarodni festival organskih proizvoda BIOFEST 2014. uz pokroviteljstvo Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, Pokrajinskog sekretarijata za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo i Grada Subotice, a podršku pružaju Kolping društvo Srbije i Nemačka organizacija za međunarodnu saradnju – GIZ. Država partner je Makedonija.

Nakon dodele priznanja za najboljeg bio-proizvođača i bio-proizvod godine, na jubilarnom 10. Međunarodnom festivalu organskih proizvoda BIOFEST 2014 biće održana međunarodna konferencija na temu ”Izazovi poglavlja 11. u razvoju organske poljoprivrede Srbije u procesu pridruživanja Evropskoj uniji”. Ovo poglavlje posvećeno je usvajanju pravnih tekovina koje regulišu zajedničku poljoprivrednu politiku EU, reformisanu prošle godine u smeru da postane ”zelenija i pravednija”. Izveštaj sa skrininga u segmentu organske proizvodnje, prezentovaće predstavnik Srbije, dok će o iskustvu država članica EU i onih koje pretenduju da budu, govoriti eminentni stručnjaci i predstavnici resornih ministarstva Nemačke, Mađarske, Slovenije, Hrvatske, zatim Makedonije, Crne Gore, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.

ZELENIJA I PRAVEDNIJA ZAJEDNIČKA POLJOPRIVREDNA POLITIKA

”Zelenija i pravednija zajednička poljoprivredna politika“ biće na dnevnom redu sastanka na kojem će se utvrditi uloga OCD u procesu pridruživanja Srbije EU u Poglavlju 11. – poljoprivreda i ruralni razvoj i Poglavlju 27. – zaštita životne sredine, a što će rezultirati Platformom kojom će se

dati smernice za uspostavljanje partnerske saradnje sa Ministarstvom poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Sastanak je jedna od aktivnosti Udruženja TERRA’S na projektu ”Organska proizvodnja u funkciji održivog razvoja Srbije“ koji se realizuje uz podršku programa SENSE koji sprovodi Regionalni centar za životnu sredinu (REC). Program finansira Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA)”. Rezultat ovog projekta će biti u Skupštini usvojen Akcioni plan razvoja organske proizvodnje Grada Subotice, o čijem nacrtu će se raspravljati drugog dana BIOFEST-a.

Programom je planirano održavanje savetovanja na temu ”Organska poljoprivreda – etika, ekologija, zdravlje“ na kojem će

se pojasniti širi socijalni aspekti organske poljoprivrede. Predviđeno je i potpisivanje Protokola o saradnji između Kolping društva Srbije i Udruženja TERRA’S, a potom Memoranduma o saradnji između firme Bioland iz Nemačke i SEEON mreže.

Uz izložbu organskih proizvoda iz naše zemlje i regiona, posetioci manifestacije će moći da degustiraju organsku hranu.

Organizator će zainteresovanima omogućiti da provedu ”Dan otvorenih organskih farmi“ na bio-farmama u Ljutovu, Oromu ili Totovu selu gde se gaji povrće na otvorenom i u plastenicima, a zastupljeno je i voćarstvo, ratarstvo, začinsko i lekovito bilje.

Poziv za učešće na sajmu ”Biofach 2015“

Nacionalno udruženje ”Serbia Organica” organizuje učešće na 26. Međunarodnom sajmu organskih proizvoda u Nirnbргу, u Nemačkoj koji se održava 11. do 14. februara 2015. godine.

Svi zainteresovani za učešće na sajmu mogu da nam se jave na sledeće kontakte: Ivana Simić +381 65 855 68 68 i na e-mail: office@serbiaorganica.org. Poziv je otvoren za sve koji već poseduju sertifikate za organsku proizvodnju i organske proizvode ili će ih dobiti do januara naredne godine ”Serbia organica” je do sada uspešno organizovala učešće srpskih preduzeća već pet

godine unazad i nošena pozitivnim iskustvima dosadašnjih izlagača organizuje i naredne godine učešće domaćih izlagača na zajedničkom štandu od 36 m2 koji se nalazi u hali 4.

Asocijacija obezbeđuje kompletnu organizaciju i kordinaciju učesnika sa sajmom (prijavu, plaćanje pojedinačnih izlagačkih taksi, izradu i dizajn zajedničkog štanda izradu zajedničkog kataloga i drugih promotivnih materijala), osim organizacije puta i smeštaja.

Biofach je vodeći međunarodni sajam organskih proizvoda i održava se svake godi-

ne u februaru mesecu pod pokroviteljstvom IFOAMa (Međunarodnog pokreta za organsku poljoprivredu). I ove godine se očekuje prisustvo oko 2.500 izlagača i 44.000 posetilaca iz celog sveta.

Biobalkan: Rasprava o NAP-u u Dimitrovgradu

Udruženje za razvoj organske proizvodnje "Biobalkan" u saradnji sa Opštinom Dimitrovgrad je 20. septembra, u okviru XI Sajma balkanskog agrobiodiverziteta, organizovalo javnu raspravu na temu nacrtu dokumenta Nacionalnog akcionog plana za organsku proizvodnju.

Ovaj skup je podržan od strane programa SENSE, a u okviru projekta "Organska proizvodnja u funkciji održivog razvoja Srbije" koji sprovodi Regionalni centar za životnu sredinu (REC), a finansira ga Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA).

Na skupu su tom prilikom prisustvovali i govorili organski proizvođači sa teritorije Opštine Dimitrovgrad, predstavnici Opštine Dimitrovgrad, predstavnici Nacionalnog udruženja za razvoj organske proizvodnje "Serbia organica", predstavnici udruženja TERRA'S iz Subotice i Evrop-

skog omladinskog centra Vojvodine iz Novog Sada. Oni će kroz projektne aktivnosti pokušati zajedničkim snagama da doprinesu što skorijem usvajanju Nacionalnog akcionog plana za razvoj organske proizvodnje u Srbiji.

Na javnoj raspravi se govorilo i raspravljalo o ciljevima, merama, očekivanim rezultatima, indikatorima i nosiocima aktivnosti kao glavnim smernicama ovog dokumenta u funkciji stvaranja što povoljnijeg ambijenta u Republici Srbiji za razvoj organske proizvodnje i zaštite životne sredine kojoj organska proizvodnja nepobitno doprinosi. Takođe su predstavnici udruženja TERRA'S iz Subotice ovom prilikom predstavili Akcioni plan za razvoj organske proizvodnje Subotice koji je po mišljenju predstavnika Opštine Dimitrovgrad dobar primer i ovoj lokalnoj samoupravi koja inače podržava organsku proizvodnju.

Predlozi i zaključci doneseni na ovom skupu će biti upućeni nadležnom Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine kako bi se uvrstili pri izradi finalne verzije ovog dokumenta za čije usvajanje će partnerske organizacije lobirati tokom daljih aktivnosti na ovom projektu.

Osnovan novi klaster u Somboru

Na inicijativu nevladine organizacije "Bio Adria Alpe Panonija", koju je prihvatila Regionalna privredna komora Sombor, ozvaničen je još jedan klaster međunarodnog karaktera, koji će omogućiti saradnju u okviru regije Adria Alpe Panonija.

"Evropski klaster Alpe Adria Panonija" predstavlja udruženje organizacija, institucija i asocijacija koje se bave delatnostima vezanim za oblast privrede i poljoprivrede, posebno agro-eko-turizma. Broji 30 članova i u njega su uključena mala poljoprivredna gazdinstva i salaši, kao i uzgajivači autohtonih kultura u proizvodnji hrane.

Osnivačkoj skupštini je prisustvovao i pokrajinski sekretar za privredu Miroslav Vasin koji je ocenio da je osnivanje ovakvog klastera još jedan korak ka realizaciji ideje koja okuplja evropske regije oko značajnog projekta.

Iz Hrvatske su se ovoj inicijativi odazvale privredne komore iz Pule, Rijeke, Siska, Vukovara i Osijeka, dok su iz Austrije inicijativu prihvatile komore Burgelanda, Štajerske i Koruške.

Završna konferencija projekta "Pannonia Organica"

U Skupštini AP Vojvodine održana je završna konferencija projekta "Pannonia Organica" posvećenog organskoj proizvodnji, koji finansira Evropska unija kroz program prekogranične saradnje Hrvatska – Srbija. Nosioi projekta - opština Bilje iz Hrvatske i nevladina organizacija Zelena mreža Vojvodine iz Srbije predstavili su aktivnosti i ciljeve projekta.

Unapređenje organske proizvodnje u mikroregijama Istočna Slavonija i Bačka, kao glavni cilj ovog projekta, znatno doprinosi prekograničnoj saradnji u oblasti organske proizvodnje, a stvara zajedničko tržište za plasman ovih proizvoda. Projekat identifikuje i mapira proizvođače organske hrane, njihove dobavljače i druge poslovne partnere, potom izrađuje jedinstvene baze

"Pannonia Organica" definiše mesta i uloge poslovnih asocijacija, naučnih i razvojnih institucija, lokalnih i regionalnih zajednica u mrežnoj strukturi mape organskih proizvođača zarad zajedničkog razvoja proizvodnje organske hrane. Posebna pažnja posvećena je edukacijama o organskoj poljoprivredi u oba regiona, tačnije u Novom Sadu, Somboru i Selenči. Tokom ovog leta, organizovane su i pijace organskih proizvoda u Osijeku i Novom Sadu, gde su posetioi mogli da kupe organske proizvode iz Slavonije i Vojvodine. Period implementacije projekta bio je 18 meseci a ukupna vrednost projekta je 377.843 evra, od čega je vrednost u srpskom delu 170.142 evra. Partneri na projektu u Srbiji uz nosioca su i Udruženje

podataka organskih proizvođača, što će biti sjedinjeno na zajedničkom veb portalu dostupnom svima. Takođe, projekat

"Zdravo organik" iz Selenče i "Inno Focus" iz Beograda.

Evropljani spremni da plate više za ekološki proizvod

Uprkos ekonomskoj krizi, Evropljani brinu za životnu sredinu i 95% anketiranih građana kaže da im je to pitanje lično važno. Mnogi se istovremeno zalažu da kompanije, vlade, ali i sami građani urade više da zaštite čovekovu okolinu. Ekološke aktivnosti koje građani EU najčešće preduzimaju su odvajanje otpada za reciklažu i smanjenje potrošnje struje i vode a spremni su i da više izdvoje za ekološki proizvod. Evropljane od ekoloških pitanja najviše brinu zagađenje, odlaganje otpada i trošenje prirodnih resursa, a najmanje buka i širenje invazivnih vrsta, pokazalo je novo istraživanje.

“Dobro je znati da postoji tako solidna i široka podrška zaštiti čovekove okoline, čak i u teškim vremenima. Građane posebno brinu zagađenost vazduha i vode, hemikalije i otpad i oni osećaju da svi moraju da urade više kako bi se zaštitila prirodna sredina”, prokomentarisao je rezultate specijalnog istraživanja Evropske komisije Eurobarometar evropski komesar za životnu sredinu Janez Potočnik.

Velika većina ispitanika smatra da efikasno korišćenje prirodnih resursa (79% ispitanika) i zaštita prirodne sredine (74%) mogu da podstaknu ekonomski rast. I dok 80% građana EU misli da ekonomija utiče na kvalitet njihovog života, 75% veruje da stanje životne sredine ima isti uticaj kao ekonomija a 77% smatra da ekološki problemi direktno utiču na njihov svakodnevni život. Evropljani najviše brinu zbog zagađenja i to vazduha (56%) i vode (50%), kao i oko prikupljanja otpada i trošenja prirodnih resursa.

Takođe, raste procenat građana koji veruju da socijalni i ekološki faktori treba da budu važni koliko i ekonomski kada se meri napredak neke zemlje. To smatra šest od deset anketiranih.

SVE VIŠE ODGOVORNIH GRAĐANA

U svim članicama EU više od 60% ispitanika želi da plati više za ekološki proizvod. Najveći rast broja onih koji su spremni da kupe skuplji ali ekološki proizvod beleži se u Slovačkoj (za 14 procentnih poena,

na 76%), Španiji (13 procentnih poena, na 73%) i Letoniji (10 procentnih poena, na 78%). Samo u Italiji je ubeležen osetan pad u odnosu na istraživanje iz 2011. godine, za osam procentnih poena, na 67%.

Ogromna većina (93%) građana EU smatra da veliki zagađivači treba da nadoknade

ekološku štetu koju su prouzrokovali i zalažu se za oštrije kažnjavanje kao najefikasniji način za borbu sa ekološkim problemima. Istovremeno 85% ispitanika veruje da i oni imaju ulogu u zaštiti čovekove okoline i većina ih se “ekološki ponaša”.

Eurobarometar je pokazao da 72% građana EU odvaja otpad za reciklažu, 52% smanjuje potrošnje energije a 37% potrošnju vode. Nešto više od trećine ispitanika (35%) kupuje lokalne proizvode a ravno trećina (33%) smanjuje otpad.

I dok većina građana smatra da je dobro obaveštena o ekološkim pitanjima, 39% ih ističe da nema dovoljno informacija o uticaju hemikalija u proizvodima koji se svakodnevno koriste na zdravlje.

Većina takođe smatra da treba više uraditi na zaštiti prirodne sredine pri čemu 77%

misli da velike kompanije i industrija ne rade dovoljno na tom planu, 70% očekuje da nacionalne vlade urade više a 65% da sami građani učine više.

Među prioritetima građana koji žele da zaštite životnu sredinu su sortiranje otpada za reciklažu, što je izdvojilo 54% ispitanika, smanjenje potrošnje energije u domaćinstvima (39%) i korišćenje gradskog prevoza umesto privatnih automobila (39%).

PODRŠKA AKCIJI NA NIVOU EU

Gotovo 80% građana EU slaže se da je evropsko zakonodavstvo neophodno da bi se zaštitila čovekova okolina u njihovoj zemlji a šest od deset misli da o ekologiji treba da se odlučuje zajedno, na nivou EU. Takođe gotovo 80% ispitanika smatra da EU treba da ima moć da proverava da li se ekološki zakoni u članicama primenjuju kako treba.

Istovremeno više od 80% građana želi da se za podršku ekoloških aktivnosti izdvoji više novca EU.

Pored toga, većina građana (56%) želi da EU uradi više na zaštiti čovekove sredine.

Istraživanje sprovedeno krajem marta i početkom aprila obuhvatilo je 28.000 ispitanika iz različitih socijalnih i demografskih grupa iz 28 članica EU. Prethodno istraživanje stavova građana o zaštiti prirodne sredine obavljeno je pre tri godine.

EurActiv

Building Organic Bridges

Istanbul, October 13-15, 2014

www.ifoam.org

Svetski kongres IFOAM-a: Gradimo organske mostove

18. Svetski kongres IFOAM-a (Međunarodne federacije pokreta za organsku poljoprivredu) okupiće u Istanbulu od 13. do 15. oktobra organizacije, poslovne ljude i naučnike iz celog sveta. Naime, ovaj kongres se organizuje svake treće godine u drugoj zemlji.

Cilj kongresa i aktivnosti u okviru njega (konferencija, Generalna skupština IFOAM-a, organska izložba i ostale prateće

manifestacije) je podela iskustava, inovacija, znanja o organskom svetu, pre svega sa aspekta zemlje organizatora, ove godine, Turske. Ovo je vodeći svetski događaj značajan za razvoj celokupnog organskog sektora.

Ovogodišnji kongres pod nazivom "Gradimo organske mostove" će okupiti više 2.500 ljudi iz organskog sektora (naučnike, tehničare, trenere, proizvođače,

prerađivače, itd.), tokom kojeg će se organizovati i izložba na kojoj će naučnici, institucije i kompanije predstaviti svoje radove.

Tokom tri dana održaće se tri plenarne i osam radnih sesija na kojima će učestvovati značajni govornici sa više od 250 prezentacija. Teme ovogodišnjeg kongresa su organska vizija i trendovi, bezbednost hrane, društveni i izazovi u zaštiti životne sredine, organska poljoprivreda i njen razvoj, institucionalni razvoj, inovacije.

U isto vreme organizuje se i Generalna skupština za sve članove IFOAM-a. Preko 600 organizacija iskoristiće svoje demokratsko pravo i izabrati članove Svetuskog odbora, odlučiti o globalnim organskim pozicijama i tokom dva dana aktivno koristiti svoja članska prava. Takođe, svi učesnici će biti pozvani na "pokretnu pijacu" organizovanu na jednom od brodova na Bosforu.

Tokom ovog kongresa planirana su propratna dešavanja poput društvenih događaja, gledanja filmova, ekskurzije, posete organskim pijacama i turističke ture.

Slatka pobeda pčelara u Meksiku

Mala grupa pčelara u Meksiku zaustavila je Monsantoove ambicije da zasadi hiljade hektara GM soje, javlja Guardian. Monsanto je dozvoljeno da zasadi svoje seme u sedam država, ili čak na više od 253.000 hektara uprkos protestima hiljada majanskih farmara i pčelara, Greenpeace-a kao i drugih organizacija. Sudija okruga u Jukatanu je preinačila dozvolu koju je Monsanto dobio od meksičkog Ministarstva poljoprivrede i Agencije za zaštitu životne sredine, Semarnat u junu 2012. po kojoj im je dozvoljeno komercijalno gajenje Roundup soje.

Sudija je nakon prezentovanja naučnih dokaza o štetnosti GM soje na proizvodnju meda na poluostrvu Jukatan preina-

čila dozvolu. Prema presudi gajenje GM soje i proizvodnja meda ne idu zajedno. Glavni razlog odluke je Ustav Meksika, posebno obaveza Vlade da u potpunosti konsultuje domorodačko stanovništvo pre donošenja bilo kakve važne odluke, uključujući tu odluku o tome šta će se gajiti na njihovoj teritoriji. Sudija je naredio prestanak radova i dao Ministarstvu šest meseci da uz konsultacije sa domorocima donese najbolju odluku. GM usevi mogu ugasiti važno EU tržište za meksičke pčelare, gde je prodaja meda koji sadrži polen poreklom iz GM useva zabranjena odlukom iz 2011 koju je doneo Evropski sud pravde.

IFOAM General Assembly
October 16 - 17, 2014 | Istanbul, Turkey

Ministarstvo obrazovanja Ujedinjenih Arapskih Emirata slavi prvu godinu od kako je započet program ishrane u školama. Ministarstvo je prošle godine izabralo PH7 catering usluga za ovaj pilot program isporuke zdrave hrane državnim školama u Dubaiju i Emiratima. Organizovano je i podržano mnogo promotivnih aktivnosti, događaja i radionica kako bi se povećala potrošnja voća, povrća i vode. Organska bašta je jedna od inicijativa.

Mesna organska kompanija Integrated Green Resources - IGR, jedna je od prvih organskih farmi u UAE koja je uključena u projekat od početka. Deca su imala priliku da se upoznaju sa procesom proizvodnje, da vide razliku između konvencionalne i organske proizvodnje. Oni shvataju da je izuzetno teško organizovati proizvodnju u pustinji i da je potrebno mnogo truda da se zemlja obradi i odražava u dobrom stanju.

PH7 je ove godine oformio samo jednu baštu, ali je puno škola pokazalo interesovanje za učesće u projektu. Kompanija se nada da će im se pridružiti još donatora i lokalnih proizvođača spremnih da pomognu u pravljenju novih bašti u čitavoj zemlji tokom sledećih godina. PH7 će pripremiti materijal za decu i nastavnike, i organizovati nove radionice kako bi sve više dece bilo uključeno i kako bi ih sve više steklo znanja o organskoj proizvodnji i biralo zdraviju hranu.

Potražnja za organskom hranom u UAE raste sa povećanjem svesti potrošača o hrani korisnoj za njihovo zdravlje i okolinu, izveštava Gulf News. Prodaja organske upakovane hrane u UAE je dostigla 16,3 miliona dolara (oko 12 miliona evra) u 2013. prema Euromonitor International. Organska hrana za bebe je proizvod broj 1, sa prodajom od sedam miliona

Ujedinjeni Arapski Emirati: Ishrana u školama

dolara u prošloj godini, zatim slede kobasice, prelive i začini (5.7 miliona dolara), organska konzervirana hrana, ne uključujući tu gotova jela, supe i testenine (2.5 miliona dolara).

EU: Povučene četiri prijave za uzgajanje GMO

Prema istraživanjima Testbiotech-a, kompanije u SAD-u su nedavno bez mnogo buke povukle četiri molbe Evropske unije za uzgoj GMO biljaka. Povlačenja se odnose na dve vrste semena tolerantna na glifosat koji proizvodi Monsanto- soju 40-3-2 i kukuruz NK 603. Ova informacija došla je iz zapisnika vođenog na sastanku Komiteta o GMO hrani i stočnoj hrani (SCFCAH), javlja Testbiotech. Samo je jedna Monsanto prijava za gajenje transgenetičkih biljaka ostala. Ovom molbom se traži obnova ovlašćenja za kukuruz MON 810. Baza EFSA pokazuje da je DuPont/Pioneer nedavno povukao molbu za gajenje GM kukuruza 1507xNK603 i 59122xNK603.

Baštovanstvo pod okriljem prirode

Baštovanstvo pod okriljem prirode naslov je nove knjige o organskom baštovanstvu, autora Snežane Ognjenović, koja će svoju promociju imati na Beogradskom sajmu knjiga. Ovo je ujedno i dugo očekivani nastavak popularne knjige "Organska bašta" koja je do sada imala veliki broj izdanja. Priručnik se tematski nastavlja na prvu knjigu. Autor vodi čitaoca kroz brojne aktivnosti neophodne da bi se, na kraju sezone, iz bašte ubrali kvalitetni, bolestima i štetočinama ne oštećeni plodovi. Čitaoci se upoznaju sa stanovnicima organske bašte, kako korisnim tako i onima koji mogu da oštete biljke i smanje prinose, uz opis njihovih životnih ciklusa, staništa kao i

načinima suzbijanja. Kroz priču o korisnim ukrasnim biljnim vrstama kao i korisnim životinjama koje naseljavaju našu neposrednu okolinu upoznaćete se sa suprotnim odnosima koji vladaju u različitim biljnim zajednicama koje su ujedno dom korisnih životinja i saznati kako da ih „privučete“ pravljenoj adekvatnih staništa i gnezdišta. Knjiga sadrži preko 250 korisnih saveta koji će pomoći baštovanu da poslove u bašti još bolje organizuje. Namera autora je bila da Vas podstakne da istražujete i da se oprobate u jedinstvenim načinima rešavanja raznih „baštenskih“ situacija, naravno uz poštovanje principa i metoda organskog baštovanstva.

Izdavač knjige "Baštovanstvo pod okriljem prirode" je Centar za promociju i edukaciju "Organska bašta". Knjigu možete poručiti u pretplati preko web portala www.organskabasta.org po promotivnoj ceni od 550,00 rsd do 2. novembra 2014. godine ili kupiti na štandu izdavača u Hali 1 (Galerija) tokom trajanja Beogradskog sajma knjiga od 26. oktobra do 2. novembra 2014.

Organska
bašta
CENTAR ZA PROMOCIJU I EDUKACIJU

Organska
bašta
CENTAR ZA PROMOCIJU I EDUKACIJU

Organska
bašta
CENTAR ZA PROMOCIJU I EDUKACIJU

Iz knjige "Baštovanstvo pod okriljem prirode"

Korisne životinje u bašti – Ježevi

Ježevi su korisne noćne životinje prepoznatljivi po bodljama koje ih štite od neprijatelja. Žive na livadama, pašnjacima i u šumama, a često u baštama i u gradovima. Njihovo doba dana su predveče i noć i tada su najaktivniji, dok su danju skriveni u svojim gnezdima. Životni vek ježeve je od 8 do 10 godina. Poznati su po bodljama koje im služe za odbranu jer, kada su ugroženi, oni se sklupčaju u loptu, kako bi zaštitili osetljive delove tela. Na bodljama se često mogu naći i insekti koje je jež "pokupio" usput.

Hrane se larvama, crvićima, insektima u stadijumu lutke i odraslim primercima.

Manje su u njihovoj ishrani zastupljeni puževi, kišne gliste i sitni kičmenjaci (žabe, gušteri, zmijske, ptičja jaja, krtice, rovice i miševi). Noćni su lovci i kada se orijentišu to rade pretežno njuhom i sluhom. Obezbediti im gusto šiblje, granje, stare daske ili grede za pravljenje skloništa u jesen. Prirodno stanište im je udubljenje u stablu ili zemlji obloženo lišćem, slamom, senom ili mahovinom. U hladnim područjima, u svom domu, provede tri do četiri meseca u dubokom snu. Ako ih primetimo u bašti ne treba dirati njihova skloništa jer su ježevi već dosta ugroženi naglom urbanizacijom i izmenom njihove

vih staništa.

Ježevi imaju mali broj prirodnih predatora, tako da veličinu populacije regulišu većinom jazavac i neke sove, a povremeno lisica i kuna. Tokom poslednjih 20 godina, značajno se smanjuje brojnost ježeve u Evropi. Veliki broj njih ne preživi hibernaciju, dok mnogi stradaju usled prelaska puteva. Zbog toga često možete pronaći bebe ježeve koji su ostali siročići i treba ih pažljivo odneti u neki lokalni centar za zbrinjavanje gde će se o njima brinuti. Mali ježići se vezuju za osobu koja o njima brine, ali kasnije, kada odrastu, ne prepoznaju hranioca.

Insekti oprašivači: Divlje pčele

Insekti oprašivači su izuzetno važni za očuvanje biljnog sveta i opstanak poljoprivrede.

Oni povećavaju prinos kultura i poboljšavaju kvalitet plodova. Uvreženo je mišljenje da su pitome pčele zaslužne za oprašivanje, međutim insekti kao što su bumbari, solitarne pčele i osolike muve su najvažniji oprašivači.

Danas su oprašivači u opasnosti. Primećen je u celoj Evropi dramatičan pad brojnosti gajenih medonosnih pčela kao i divljih pčela poslednjih nekoliko decenija. Postoji veliki broj razloga za pad brojnosti kao što su gubitak prirodnih staništa, stradanja od štetocina i bolesti i prekomerna upotreba hemikalija u poljoprivredi.

Zbog toga je važno brinuti o populaciji divljih pčela jer one mogu nadoknaditi

gubitke u oprašivanju koji nastaje zbog smanjenog broja medonosnih pčela. U Evropi živi više od 2500 vrsta divljih pčela. Za neke useve, divlje pčele su efikasnije za oprašivanje nego medonosne pčele. Solitarne pčele ili pčele samice, za razliku od medonosnih pčela, ne prikupljaju med, žive usamljenički život tako da svaka ženka pravi svoje gnezdo. Gnezda se često nalaze u zemlji ili na nekom pogodnom mestu u kojem grade zemljane komore za polaganje jaja i odgajanje larvi. Samice gnezda prave u barskoj trsci, izbušenom drvetu... Gnezda su sačinjena od 6-15 ćelija pregrađenih blatom. Solitarne pčele zbog nedostatka zaliha hrane izlaze i lete na nižim temperaturama od medonosnih pčela.

**Serbia
organica**

НАЦИОНАЛНА
АСОЦИЈАЦИЈА
ЗА ОРГАНСКУ
ПРОИЗВОДЊУ

O nama

Nacionalna Asocijacija Serbia Organica je krovna organizacija koja udružuje celokupan sektor organske poljoprivrede na teritoriji Republike Srbije.

Serbia Organica je nevladina, nezavisna i neprofitna organizacija.

Serbia Organica je član međunarodnih organizacija IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements) i AVALON (Fondacija za unapređenje održivog ruralnog razvoja Centralne i Istočne Evrope).

Serbia Organica je strateški partner državnim i inostranim institucijama u cilju usklađivanja i koordinacije razvoja organske poljoprivrede u Srbiji.

Organska proizvodnja – Naše aktivnosti

Asocijacija svojim aktivnostima doprinosi realizaciji Nacionalnog Akcionog Plana za razvoj organske proizvodnje u Srbiji.

Asocijacija učestvuje u kreiranju zakonske regulative i pravilnika o organskoj proizvodnji.

Asocijacija edukuje proizvođače, prerađivače kao i potrošače o organskoj proizvodnji i organskim proizvodima.

Asocijacija se zalaže za dobijanje olakšica za članove Asocijacije pri nabavci semenskog i sadnog materijala kao i sredstava za ishranu i zaštitu bilja dozvoljenih u organskoj proizvodnji.

Asocijacija organizuje učešće naših članova na sajmovima i izložbama u zemlji i inostranstvu (BIOFACH 2010., 2011. i 2012. u Nirnbergu).

Asocijacija organizuje studijske posete članovima Udruženja.

Organska proizvodnja Posao budućnosti

Jedan od glavnih ciljeva Asocijacije je pružanje neophodne, stručne, pomoći proizvođačima zainteresovanim za organsku proizvodnju.

Ukoliko želite da unapredite svoje znanje i posao pridružite nam se i postanite

ČLAN

Nacionalne Asocijacije

Kao članu Asocijacije na raspolaganju su vam:

- Informacije o organskom sektoru,
- Baza podataka „Ko je ko – Baza organske poljoprivrede Srbije“,
- Informacije o organskoj proizvodnji,
- Informacije o sredstvima za proizvodnju,
- Informacije o sertifikaciji i popustima prilikom sertifikacije,
- Informacije o podsticajnim sredstvima za organsku proizvodnju,
- Informacije o tržištu organskih proizvoda,
- Povoljnija nabavka semena i sadnog materijala,
- Informacije o kreditima,
- Pomoć pri sklapanju ugovora za plasman proizvoda,
- Promocija kroz Bilten Asocijacije „Organske novosti“,
- Promocija putem sajta Asocijacije,
- Popust pri kupovini literature,
- Popust na kotizaciju za seminare i predavanja,
- Popust na studijska putovanja i ekskurzije,
- Popusti za učestvovanje na sajmovima.

Serbia Organica

Molerova 29a, 11000 Beograd

Kancelarija:

„Domaći dućan“

Pijaca Zeleni venac, lokal br.6

Tel/fax +381 11 3283 085

+381 65 855 68 68

e-mail: office@serbiaorganica.org

www.serbiaorganica.org

